

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET FILOZOFIJE I RELIGIJSKIH ZNANOSTI

FILOZOFSKO-TEOLOŠKI INSTITUT DRUŽBE ISUSOVE
U ZAGREBU

OBNOVLJENI
ŽIVOT

GODIŠTE LXXIX

ZAGREB, 2024.

OBNOVLJENI ŽIVOT izlazi četiri puta godišnje

Suizdavač / *Co-publisher*

Sveučilište u Zagrebu Fakultet filozofije i religijskih znanosti /
University of Zagreb Faculty of Philosophy and Religious Studies

Osnivač i suizdavač / *Founder and Co-publisher*

Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove /
Institute of Philosophy and Theology of the Society of Jesus Zagreb, Croatia

Uredničko vijeće / *Editorial Board*

*Anto Gavrić, Mislav Ježić, Ivan Koprek, Anto Mišić, Ivica Musa, Mijo Nikić,
Anto Pavlović, Nikola Stanković, Marijan Steiner, Ivan Šestak, Željko Senković,
Pero Vidović, Dražen Volk*

Znanstveno vijeće / *Scientific Council*

*Ivan Antunović (Zagreb), Niko Bilić (Zagreb), Barbara Ćuk (Zagreb),
Borislav Dadić (Zadar), Josip Jelenić (Opatija), Ivan Macut (Split),
Marko Marinić (Zagreb), Ružica Martinović-Vlahović (Sl. Brod),
Marko Matić (Zagreb), Alan Modrić (Rim), Božidar Nagy (Zagreb),
Ivan Platovnjak (Ljubljana), Mihály Szentmártoni (Rim), Antun Trstenjak (Opatija)*

Glavni i odgovorni urednik / *Editor-in-Chief*

Tadija Milikić

Gostujući urednik / *Guest Editor*

Igor Martinjak

Slog

DURIEUX d.o.o., Zagreb

Tisak

Tipotisak, Zagreb

Sadržaj

Uvodni članci

I. MARTINOVIC, Benedikt Rogačić, prvak u duhovnom pismu i himnodiji početkom 18. stoljeća: Uz 300. obljetnicu službene uporabe njegovih himana u čast sv. Vlahu....	3
J. TALANGA, Znanje, djelovanje i vjera: Uz 300. obljetnicu rođenja i 220. obljetnicu smrti Immanuela Kanta (1724. — 1804. — 2024.).	131
R. PŠIHISTAL, Kršćanski humanist i prvi klasik hrvatske književnosti: Uz 500. obljetnicu smrti Marka Marulića.....	257
Ž. SENKOVIĆ, Smisao i besmisao modernoga svijeta: Uz 100. obljetnicu smrti Franza Kafke (1883.–1924.)	401

Izvorni znanstveni radovi

I. SKUHALA KARASMAN, Gjuro Arnold o odnosu duše i tijela: Analiza udžbenika <i>Psihologija za srednja učilišta</i> <i>Gjuro Arnold on the Soul–Body Relationship: Analysis of the Textbook Psychology for Secondary Schools.</i>	7
P. HARAMIJA — M. NJAVRO — K. ALEKSIĆ MASLAĆ, Perspektive koncepta metaverzuma i stajališta javnosti o njemu <i>Perspectives of and Public Opinion on the Concept of the Metaverse</i>	19
K. NOVAK — I. ULDRIJAN, Instagram kao izvor na mrežnim informativnim portalima: Vrijednost vijesti i etički prijepori <i>Instagram as a Source on Web Portals: News Values and Ethical Controversies</i>	135
M. VIŠIĆ, Ekologija oslobođenja Herberta Marcusea <i>Herbert Marcuse's Ecology of Liberation</i>	151
O. PREDKO — O. KOSTIUK — D. PREDKO, Religious Faith: Personal Forms of Presentation <i>Vjera u Boga: Bit i osobno oblikovanje forme</i>	163
A. HULJEV — I. BOGUT, Odgoj i obrazovanje za ekološke vrijednosti u udžbenicima za predmet Hrvatski jezik nižih razreda osnovne škole <i>Education for Ecological Values in Croatian Language Textbooks for Lower Primary Schools</i>	175
K. KRKAČ, Public Prayer and the New Political Misuse of Religion within Western Christianity in Central Europe <i>Nove zlorobe religije u političke svrhe u zapadnom kršćanstvu u Europi s primjerom javne molitve.</i>	261
A. PRAJAPATI — R. NATH, Understanding Vedic Texts Through the Lens of Eco-Spiritualism <i>Razumijevanje vedske ekoduhovnosti kroz prizmu etike okoliša</i>	281

S. FUŽINATO, Ezav i Jakov: Bratski odnos u svjetlu Božjega spasenjskoga nauma <i>Esau and Jacob: The Fraternal Relationship in the Light of God's Plan of Salvation</i>	295
S. BUZAR, Morality and Profit: The Typology of a Troubled Relationship <i>Moralnost i profit: Tipologija jednoga problematičnoga odnosa</i>	405
J. TALANGA, Pavlov govor u Ateni <i>Paul's Speech in Athens</i>	417
I. BENAKOVIĆ, Zagonetno ime zvijezde u Otk 8,11: Egzegetsko-teološka analiza <i>The Mysterious Name of the Star in Rev 8, 11: An Exegetical-Theological Analysis</i>	433

Pregledni radovi

B. LATIFI, Interpretations of Hegel's Philosophy After his Death <i>Interpretacije Hegelove filozofije nakon njegove smrti</i>	35
H. ŠPEHAR, (Post)sekularni politički poredak i važnost vrlina: Pravednost, sloboda, solidarnost i služenje <i>The (Post)-Secular Political System and Model of Virtue: Moral Autonomy, Solidarity and Public Service</i>	49
S. TADIĆ — P. BILOBRK — K. TKALČIĆ, Karizma i institucija — suglasje ili protimba <i>Charisma and/or Institution: Consent and/or Conflict</i>	63
A. DUDIĆ-SIJAMIJA, Bračno savjetovanje u vjerskim ustanovama u Bosni i Hercegovini <i>Marriage Counseling in the Religious Institutions of Bosnia and Herzegovina</i>	75
D. TOMIĆ, Osrvt na znanstveno-tehnički napredak, biomedicinu i etiku u medicini u časopisu <i>Glasnik Hrvatskoga katoličkoga liječničkog društva</i> <i>Thirty Years of the Journal of the Croatian Catholic Medical Society and Its Approach to Scientific and Technical Progress, Biomedicine and Ethics in Medicine</i>	187
I. PLATOVNJAK, Human Vulnerability, Spiritual Abuse, and Its Prevention <i>Ljudska ranjivost, duhovno zlostavljanje i njegovo sprječavanje</i>	199
K. DADIĆ, Lokalni prostor djetinjstva: Traganje za autentičnim identitetom i utjecaj globalnih usmjerenja <i>The Local Space of Childhood: The Search for an Authentic Identity and the Effects of Global Orientations</i>	213
I. MACUT, Filozof Stjepan Zimmermann o Isusu Kristu <i>Philosopher Stjepan Zimmermann on Jesus Christ</i>	309
M. HOLY, Povijesni razvoj etičke perspektive okolišne misli <i>The Historical Development of an Ethical Perspective of Environmental Thought</i>	319
T. KOKIĆ, Dualizam u antičkoj Grčkoj i Indiji: Platon i dinizam <i>Dualism in Ancient Greece and India: Plato and Jainism</i>	333
T. ŠPIRANEC, Ignatius of Loyola and Virtues <i>Ignacije Loyolski i vrline</i>	447

I. BURIĆ, Nova ekološka klasa: Tradicionalna srednjeklasna ljevica kao „propovjednik“ ideologije odrasta <i>The New Ecological Class: The Traditional Middle-Class Left as a „Preacher“ of the Ideology of Degrowth</i>	459
J. BLAŽEVIĆ, Jungov odnos prema jogi: psihološko-teološki pristup <i>Jung's Attitude Towards Yoga: A Psychological-Theological Approach</i>	477
N. BROZINČEVIĆ, Sedam psalama pokore: Povijesno podrijetlo i žanrovsко određenje <i>The Seven Penitential Psalms: Historical Origin and Determination of Genre</i>	489

Stručni radovi

M. ČUNČIĆ, St. Ignatius of Loyola in the Current of Grace <i>Sv. Ignacije Lojolski u struji milosti</i>	89
T. JURIĆ, Argumenti za i protiv imigracije (u Hrvatsku): Kritička analiza uvriježenih stavova <i>Pros and Cons of Immigration to Croatia: A Critical Analysis of Prevailing Attitudes</i>	347

Nekategorizirani radovi

Razno

I. SUPIČIĆ, O paradoksnosti i tragici čovjeka	101
M. A. FIORITO SJ, Duhovno razlučivanje	277
I. ŠESTAK — A. BELIĆ, Anto Mišić SJ: biografija i bibliografija: Uz 70. obljetnicu života	365
R. JELIČIĆ, Mislim (ja učenik), dakle jesam: Razmišljati svojom glavom i vjerovati svojoj savjesti	375
V. PAAR, Koegzistencija i komplementarnost znanosti i vjere: Od sv. Augustina do franjevaca Rogera Bacona i Williama Ockhama te biskupa Oresmea	501
K. CEROVAC, Znanost i religija: dva puta do istine o početku svemira: Uz 130. obljetnicu rođenja Georges Lemaîtrea	509

Prikazi–recenzije

L. PERUŠIĆ, Josip Sanko Rabar, <i>Duševni križ i obraćenje: Meditacije iz “Kane”</i>	113
D. ABOU ALDAN, Sabine Wery von Limont, <i>Tajni život duše: Sve o jednom nevidljivom organu</i>	115
N. STANOJEVIĆ, Boran Berčić, Aleksandra Golubović, Majda Trobok (ur.), <i>Human Rationality: Festschrift for Nenad Smokrović</i>	117

LJ. MATKOVIĆ–VLAŠIĆ, Josip Sanko Rabar, <i>Duševni križ i obraćenje: Meditacije iz "Kane"</i>	233
E. ŠEBA, Samuel Wells i Ben Quash s Rebekom Eklund, <i>Uvod u kršćansku etiku</i>	233
M. STEINER, Miloš Vulić i Milosav Đoković (ur.), <i>Beograd i Vatikan: Segmenti diplomatske istorije: Povodom stogodišnjice uspostavljanja diplomatskih odnosa Kraljevine Srbija, Hrvata i Slovenaca i Svetе stolice (1920–2020)</i>	236
T. MILIKIĆ, Mirko Nikolić, <i>Radost Božje riječi</i>	242
V. GRABOVAC, Ranko Matasović, Ivan Andrijanić, Sven Sellmer, Przemysław Szczurek, Petteri Koskikallio i Krešimir Krnic (ur.), <i>Medhó tá srávah I: Thought and Word: Felicitation Volume in Honour of Mislav Ježić at the Occasion of His Seventieth Birthday</i>	379
L. V. SUVAJAC Alexandre Jollien, <i>Pohvala slabosti</i>	380
A. PISKAĆ, Luka Janeš i Štefanija Kožić (ur.), <i>Bioetička motrišta o mentalnom zdravlju</i>	382
B. NAGY SJ, I. Đaković, <i>Brak, obitelj, gradanska prava i sloboda</i>	384
V. RATKOVIĆ, Mandakranta Bose, <i>Women in the Hindu World</i>	386
J. TALANGA, Aristotel, <i>Izbor iz djela</i>	389
L. MILKOVIĆ, Ranko Matasović, Ivan Andrijanić, Mario Grčević i Bojan Marotti (ur.), <i>Medhótá srávah II: Misao i slovo: Zbornik u čast Mislava Ježića povodom sedamdesetoga rodendana</i>	513
I. MUSA, Anton Puntigam SJ, <i>Kako me je Bog vodio: Doživljaji i sjećanja</i>	515
F. BARIŠIĆ, Marin Sopta, Marija Benić Penava i Tanja Trošelj Miočević (ur.), <i>Hrvatska izvan domovine V</i>	518

SURADNICI OBNOVLJENOG ŽIVOTA U 2024. GODINI

Abou Aldan, Damjan	115–117
Aleksić Maslać, Karmela	19–34
Barišić Franjo	518–520
Belić, Ante	365–373
Benaković Ivan	433–446
Bilobrk, Petar	63–74
Blažević Josip	477–487
Bogut, Irella	175–186
Brozinčević, Nino	489–500
Burić Ivan	459–476
Buzar Stipe	405–416
Cerovac Krešimir	509–512
Čunčić, Marica	89–100
Dadić, Katarina	213–225
Dudić-Sijamija, Anida	75–87
Fiorito, Miguel Ángel	227–232
Fužinato, Silvana	295–307
Grabovac, Višnja	379–380
Haramija, Predrag	19–34
Holy, Mirela	319–331
Huljev, Antonija	175–186
Jeličić, Ruža	375–378
Jurić, Tado	347–363
Kokić, Tonći	333–345
Kostiuk, Oleksander	163–174
Krkač, Kristijan	261–280
Latifi, Blerim	35–47
Macut, Ivan	309–317
Martinović, Ivica	3–6
Matković-Vlašić, Ljiljana	233–233
Milikić, Tadija	242–243

Milković Lidija	513–515
Musa Ivica	515–517
Nagy, Božidar	384–386
Nath, Rajakishore	281–294
Novak, Krinoslav	135–150
Njavro, Mato	19–34
Paar Vladimir	501–507
Perušić, Lajčo	113–115
Piskać, Andrija	382–383
Platovnjak, Ivan	199–212
Prajapati, Akanksha	281–294
Predko, Denys	163–174
Predko, Olena	163–174
Pšihistal, Ružica	257–260
Ratković, Vesna	386–389
Senković Željko	401–404
Skuhala Karasman, Ivana	7–18
Stanojević, Nino	117–119
Steiner, Marijan	236–242
Supičić, Ivan	101–112
Suvajac, Lucija Viktorija	380–381
Šeba, Enoh	233–236
Šestak, Ivan	365–373
Špehar, Hrvoje	49–61
Špiranec, Tomislav	447–457
Tadić, Stipan	63–74
Talanga, Josip	131–134, 389–392, 417–432
Tkalčić, Katarina	63–74
Tomić, Draženko	187–197
Uldrijan, Ivan	135–150
Višić, Maroje	151–162